

papers

74

2006
gener
febrer
3a època

del Secretariat de les Institucions Escolars de l'Escola Pia de Catalunya

Eduquem la convivència a l'escola

4

Mediació per resoldre els conflictes
Parlem amb Felicitat Llop

6

Recull Pedagògic
El conflicte i la mediació

Quan el conflicte esdevé un conflicte?

Prendre una decisió, afrontar una conversa, plantejar una queixa, entomar una crítica, resoldre una discussió... pot ser suficient per desencadenar un conflicte, tant intern com extern. Tots sabem que, en això, també hi ha graus. Deu ser ben diferent el conflicte que presenta la convivència amb un fill o filla adolescent, decidir qui vols per parella, on vols treballar o a qui vols votar que acceptar l'insult d'un company, el descarat desprestigi en públic o sentir-se aïllat o rebutjat pel grup.

Ei! qui pot dir que viu sense conflicte? El conflicte, segons el diccionari, és el resultat de la manca d'acord o d'entesa entre els interessos d'algú, amb les imposicions externes; no oblidem, però, que també pot aparèixer dins d'un mateix, quan vivim o patim un dilema intern; d'exemples, tots en tenim, oi? Aquesta disfunció entre l'extern i l'intern apareix quan la realitat que ens envolta ens interpel·la tant, que no tenim recursos personals per donar-hi una resposta, més o menys immediata o encertada i és, aquí, quan parlem de dilema, de lluita interna, d'incertesa, de conflicte... i quan necessitem algú, ara en diem mediador, que ens ajudi a pensar sobre allò que, puntualment, ens bloqueja.

Ens agradi o no, n'estem rodejats, de conflictes i no és res nou dir que el conflicte forma part del corrent de la vida i que és el que ens permet créixer i fer camí en el desenvolupament del propi projecte personal i col·lectiu. L'interessant de la reflexió que encetem i, en definitiva, el repte educatiu es concentra en trobar el deslligador quan un conflicte esdevé conflictiu.

Les persones som éssers socials i estem obligats a conviure. Viure junts té uns requisits propis que es regeixen per la pròpia capacitat de reconèixer uns marcs de referència que siguin reguladors de la pròpia actuació. Els educadors, a l'escola, hem de poder ser capaços d'anticipar uns referents clars per a tothom, centrats en els objectius i les normes que, establertes a partir de processos dialògics basats en l'anàlisi, l'acord i el pacte, regulen les accions a prendre en el dia a dia però, i sobretot, quan es traspassen els límits, prèviament, pactats. Fer-ho és l'única manera que tenim per moure'ns, uns i altres, en espais conviviaus educatius que, regits per la responsabilitat i el compromís compartit, menen a autoregular la pròpia conducta. Ei! No s'hi val a badar i caure en l'error d'iniciar la relació, situats, uns o altres, en el bàndol que sempre s'atorga la raó.

El coneixement que tenim els professionals de l'educació ens permet de dir que els continguts de «saber fer» només s'aprenen fent, analitzant el que fem i provant de tornar a fer. Si aprendre a conviure en la distància curta és un contingut d'aprenentatge de primer ordre, cal que tinguem pressa en pensar activitats d'aula i d'escola on hi hagi relació entre tu i jo, que som diferents, perquè puguem exercitar de descobrir-nos en la quotidianitat, sense haver d'esperar a parlar-nos, quan el conflicte natural s'emmarca de ràbia, de por, d'impotència o d'odi... i on ja és tan fàcil de recórrer a la llei del més fort, del més ràpid i astut, del més superior, amb una actuació plena de visceralitat i d'irreflexió.

Si volem, parlem de mediació perquè està de moda, però no perdem de vista que del que parlem és d'aconseguir educar persones capaces de viure en comunitat, amb els altres i per als altres. Ei! l'aula i l'escola són un «bon lloc» per fer-ho!

L'observatori de la violència a les escoles

El grup interdisciplinari GRODE (Grup de Recerca, Orientació i Desenvolupament Educatiu) del departament de Pedagogia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona es va plantejar la constitució de l'Observatori de la Violència a les escoles amb la voluntat d'acostar-se a la realitat escolar utilitzant la metodologia de Recerca en Acció Participativa.

Les informacions actuals, en relació a les dificultats de convivència als centres escolars (assetjament entre companys, violència, rebuig, entre d'altres) exigeixen, sense més dilació, una anàlisi seriosa, tant pel que fa a com es produeixen com per les possibles causes, més o menys visibles.

Des de diferents punts de vista (premsa, professorat, família, alumnat i altres col·lectius) s'interpreten aquestes conductes de forma més aviat «culpabilitzadora» cap als menors i la família i, aquesta, sovint es troba en el focus del problema.

Aquest enfocament, per parcial, és inadequat ja que es limita a posar en evidència uns fets que, sens dubte, són reals però, en ser explicats de manera descontextualitzada, sovint se'n fa una interpretació errònia, esbiaixada, parcial i alarmista, fet que no afavoreix gens les accions educatives.

Per tot això, i per d'altres variables no explicitades, és imprescindible d'analitzar el fenomen amb una visió més àmplia, tenint present que hi ha un nombre alarmant d'alumnes que no

acrediten (30% oficial) i que, sovint, les relacions entre l'alumnat que ja se sent marginat del sistema educatiu poden afavorir, si més no, un ambient poc adient per a la convivència. Per tant, caldrà replantejar possibles canvis, amb un enfocament educatiu sistèmic, des de les primeres edats i a partir de les causes possibles.

Aquesta anàlisi té per objectiu obtenir indicadors en base a la informació i visió que de la realitat i les expectatives en relació al futur més immediat tenen: l'alumnat, el professorat, les famílies (com a agents més implicats) i totes les persones que, d'alguna manera, hi intervenen (pediatria, psicologia, pedagogia, treball social, psicopedagogia, etc.). D'altra banda, cal acostar-se a les diferents etapes del sistema educatiu per tal de poder detectar actituds, maneres de reaccionar, respostes emocionals, enfocament educatiu, i altres factors que poden ser de protecció o de risc.

Objectius de l'observatori de la violència a les escoles

OBJECTIUS GENERALS:

- **trobar i conceptualitzar els indicadors** que poden definir la violència des de diferents vessants (física, psicològica, verbal, simbòlica).
- **definir** els eixos bàsics (indicadors) que poden ser rellevants, tant des del punt de vista de factors de risc com de conductes pròpiament violentes.
- **potenciar l'anàlisi de les causes** (visibles o no) que poden condicionar les relacions en els centres educa-

tius (en els diferents espais) entre els diferents col·lectius (alumnat, professorat, professorat-alumnat, famílies) deguts a possibles diferències culturals, esbiaixos de gènere, rendiments acadèmics.

- **analitzar les diferents formes de manifestar-se la violència** (els llocs on es donen els diferents moments, la dinàmica a l'aula, els espais d'esbarjo, etc.) i les seves repercussions.

OBJECTIUS ESPECÍFICS:

- **potenciar la col·laboració dels diferents agents de la comunitat educativa i professionals del camp social, (individuals i col·lectius) implicats**, evitant els esbiaixos des de la patologia, culpabilitats, ...
- **plantejar, amb i per al professorat, diferents accions educatives, pautes d'orientació i intervenció** per a les famílies, per a l'alumnat i per a d'altres agents implicats,
- **elaborar materials i estratègies d'intervenció, conjuntament amb el professorat i professionals**, per a l'acció tutorial i per a d'altres àmbits on es duguin a terme tasques educatives i on hi hagi possibles situacions de risc,
- **relacionar les diferents accions** que es porten a terme des de tots els col·lectius, programes, projectes de prevenció per tal d'optimitzar-ne la incidència i eficàcia.

Maria Jesús Comellas,

Doctora en psicologia i coordinadora del GRODE

Mediació per re

Parlem amb

Filòsofa, professora de Secundària a l'escola pública i màster en Mediació Escolar per la Fundació Pere Tarrés. De fa uns anys es dedica a formar claustres de professors en Mediació. És comunicativa, serena, optimista i, a més, li encanta la seva feina. A nosaltres ens consta que els alumnes dels seus cursos així ho perceben.

► ... En qualsevol comunitat humana ha d'haver-hi normes que regulin la convivència i les ha de complir tothom. La disciplina que apliquem quan una norma és infringida, ens resol el conflicte? Hi ha actuacions que mereixen una sanció però, alhora, es pot intentar una mediació. ... ◀

Breument, què és la mediació?

És una tècnica de resolució de conflictes. Podríem dir que és una negociació assistida en la qual hi ha un tercer, neutral, que ajuda les persones que estan en conflicte. La seva tasca és facilitar la comunicació per tal que, elles mateixes, puguin arribar a un acord. El mediador no proposa solucions, només procura el clima de diàleg necessari.

Com s'aprèn a fer de mediador?

Assistint als cursos que fem. Els mediadors han de ser persones amb habilitats comunicatives, que sàpiguen escoltar i que sàpiguen mantenir la confidencialitat. Per tal de ser més rigurosos i facilitar-ne la tasca, seguiran un protocol –ja preestablert–, i hauran d'intentar disminuir la tensió entre les parts en conflicte, hauran de fer aflorar els sentiments de cada persona... i tot això sense erigir-se ni en jutges ni en àrbitres.

I si tot plegat no acaba bé?

Si no pot ser, no pot ser...! La media-

ció pot fracassar, però almenys s'haurà intentat buscar una solució dialogada.

Vostè com ho ha après tot això?

De rebot, com passa tants cops a la vida! Em van donar la plaça definitiva de filosofia a 150 km de casa... Havia de triar entre deixar la feina o la família. Aleshores, vaig demanar plaça de qualsevol matèria a l'institut prop de casa. Em van oferir mitja jornada en una UAC, en la qual hi havia alumnes amb molts conflictes. Calia ajudar-los a resoldre'ls i no era fàcil. Llavors vaig rebre informació sobre els cursos a la Pere Tarrés i, aprofitant la mitja jornada, m'hi vaig matricular.

El Departament d'Educació li va proposar ser formadora...

Sí. Havíem de fer una aplicació pràctica del màster i al meu centre –llavors l'IES de Sentmenat– vam engegar el servei. Quan el Departament va posar en marxa el seu projecte de Mediació, coneixien el nostre treball i em van

demanar que hi participés. Va ser una sort, perquè m'entusiasma fer formació en aquests grups ben heterogenis de professors, alumnes, pares i mares! Hi ha un caliu tan especial...!

També ha fet cursos a diversos centres de l'Escola Pia, oi?

Sí, a Ganollers, a Mataró i a Vilanova –aquesta darrera, l'estiu passat–.

Per què es parla arreu de tècniques de resolució de conflictes? Ens hem tornat més agressius?

Per una multiplicitat de causes, els canvis a nivell social són molt forts i afecten les relacions personals en general. Això té aspectes positius i negatius. Les feines, tan absorbents, el poc temps que tenim i el que malversem, ens fan viure relacions poc treballades, basades en respostes molt ràpides, fàcilment agressives... I sorgeix la necessitat de buscar altres reaccions davant del conflicte, més constructives i que no deteriorin les relacions.

soldre els conflictes

Felicitat Llop

Els mestres hem de témer el futur que ens espera?

No, i ara! Hem d'aprendre a extreure conseqüències positives dels canvis socials. Aquest cap de setmana llegia un llibre d'un autor de l'escola de Harvard, William Ury, on diu que l'era de la comunicació i de la globalització demostrarà que els humans som interdependents i que no tenim cap altre remei que cooperar. Haurem de jugar, per força, al «*jo hi guanyo-tu també hi guanyes*».

Com viu l'escola, tota aquesta transformació?

La patim, la veritat. A les escoles públiques, que són les que jo conec millor, la violència hi és a flor de pell. La diversitat és cada cop més gran i es fa difícil treballar-la. Arriben molts alumnes immigrants amb tota la seva problemàtica, però també detectem que, en general, els nens ens vénen sense conèixer els límits necessaris.

Els pares no exerceixen el seu rol?

Els pares estan sobrepassats i l'escola també. Fem el que podem, i és molt, però els docents construïm «*a partir de*» i si no hi ha d'on partir... malament! Alguna cosa està fallant, i per acabar-ho de rematar, ja sé que és un tòpic, però la televisió és una mena de goma d'esborrar de la tasca dels educadors!

Què ha de fer una escola que vol implantar un servei de Mediació?

La mediació es un projecte pedagògic en el qual el claustre ha d'estar dispo-

sat a sustentar, a implicar-se. A més, per la importància que se li dona, ha de constar en el RRI del centre. Si una majoria del claustre hi dona suport, es programa un curs de formació voluntari adreçat a professors, alumnes i pares. D'entre els participants es busca un coordinador del servei, que, d'acord amb la direcció, farà la campanya de sensibilització i difusió. També haurà de vetllar perquè les mediacions que es facin, funcionin correctament.

Qui seran els mediadors?

Qualsevol persona dels tres estaments –professors, alumnes i pares–, que hagin participat en el curs i que ho vulguin provar. Es fa una llista de mediadors que es dona a conèixer a tota la comunitat. Quan sorgeix un desacord susceptible de mediació, les parts en conflicte escullen una parella de mediadors de la llista existent.

I els usuaris del servei, com hi arriben?

Qui tingui un conflicte i ganes de resoldre'l pot demanar una mediació. Pot ser un professor que té problemes amb un alumne o a la inversa. Poden ser dos alumnes, dos professors, pares o algú del personal no docent... Només cal que totes les parts estiguin d'acord en iniciar una mediació.

Però hi ha conductes conflictives que requereixen mesures disciplinàries...

En qualsevol comunitat humana ha d'haver-hi normes que regulin la convivència i les ha de complir tothom. *La disciplina que apliquem quan una*

norma és infringida, ens resol el conflicte? Hi ha actuacions que mereixen una sanció però, alhora, es pot intentar una mediació. No és incompatible perquè la mediació procura, bàsicament, restablir relacions. La mateixa persona que ha merescut una sanció, es pot sentir més compresa si s'estableix un diàleg i, molt cops, això serà més efectiu perquè modifiqui la seva conducta.

Els centres que aposten per la Mediació, què hi guanyen?

De moment molta feina, perquè l'arrencada és dura i s'hi ha de dedicar força energies. A la llarga, esdevindrà un centre que està educant els seus alumnes perquè sàpiguen resoldre els conflictes a l'escola però, sobretot, pels que trobarà a la vida. Amb el temps els centres milloren la qualitat de les relacions personals. S'hi nota en la manera d'estar-hi i de treballar-hi, és clar!

Amb la mediació, fem una passa cap a un món millor...

Som educadors, oi? Treballem pel futur i amb esperança. Em deixeu filosofar una mica, per acabar...? L'educació és fonamental i Plató ja ho tenia clar: «...*en funció de com eduquem les criatures, així tindrem la societat del dia de demà...*»; no ho hem de perdre de vista. A més, la «muguda» social va per aquí: *com maneguem el conflicte, quin valor donem al diàleg?* No estem sols, ens necessitem i si volem que «jo hi guanyi i tu hi guanyis» hem de negociar. I molt!

El conflicte i la mediació

Estratègies de convivència

ELS CONFLICTES ESCOLARS EN LA SOCIETAT D'AVUI

Rosa Mª Fortuny i
Muntsa Majoral
Escola Pia de Vilanova

Parlem de conflicte quan hi ha una situació on es produeix una confrontació d'interessos. Des d'una perspectiva ecològica, el conflicte s'entén com un procés natural que es desencadena dins d'un sistema de relacions on hi ha diferències d'opinions, posicions i interessos.

El conflicte és un procés natural, necessari i potencialment positiu per a les persones, en funció de com l'encarem en si. Si el conflicte es resol de manera positiva, les dues parts implicades hi guanyen i hi ha un creixement personal. Però, moltes vegades, s'activa un cert grau d'agressivitat, quan els mecanismes i mitjans que utilitzem per resoldre el conflicte són violents. Aleshores, el procés i la resolució són totalment negatius. La manera de poder controlar aquesta agressivitat és un procés que s'aprèn. Segons la Teoria de l'aprenentatge

social de Bandura (1973), *...l'agressivitat és una conducta que, com altres conductes socials es regeix pels principis de control de l'estímul, reforç i control cognitiu*. Així, els hàbits agressius, els adquirim a través del reforç directe de respostes agressives.

Altres teories naturalistes entenen que l'agressivitat és natural, que cal aprendre a dominar per aconseguir un bon desenvolupament social. Aquest procés de socialització porta els individus a identificar-se amb una cultura determinada, a controlar una sèrie d'impulsos i a facilitar una sèrie de competències comunicatives.

A vegades, ens trobem amb situacions despòtiques on s'intenta controlar i dominar els altres. Aleshores, parlem d'abús i de violència on s'estableix una submissió de la víctima davant l'agressor, el qual practica una agressivitat gratuïta i cruel, un abús de poder, on ja no podem parlar de confrontació d'interessos.

En aquestes conductes antisocials que generen formes violentes d'afrontar els conflictes, es poden establir diferents tipus o categories de comportament:

violència entre desiguals (professor/a a alumne/a i alumne/a a professor/a), violència entre iguals (bullying), violència contra les coses (vandalisme i perjudicis materials).

La convivència és un objectiu específic i fonamental de tot el procés educatiu que comporta actituds i comportaments respectuosos i de consens per part de tots els sectors de la comunitat educativa. La seva finalitat és la formació integral de l'individu i una millora del clima escolar. Aquest objectiu és cada vegada més difícil d'assolir perquè el món educatiu està immers en una societat que utilitza l'agressivitat i la violència en les seves relacions d'interdependència i per solventar els seus conflictes.

Per tot això, és necessari una interacció de tota la comunitat educativa per evitar i prevenir els episodis violents. Per una banda, és imprescindible la formació del professorat; per l'altra, la participació activa de l'alumnat i la cooperació per part dels pares.

L'èxit de les intervencions depèn molt del coneixement del problema i de saber-lo definir. Per això, és totalment necessari saber les característiques personals, els interessos dels alumnes, el clima escolar i el grau de convivència que hi ha al centre.

La millora de la convivència als centres escolars ha d'emmarcar-se en tres grans objectius:

- Formar per a la convivència mitjançant accions educatives específicament adreçades a la construcció de valors, a la resolució de conflictes i al desenvolupament de la competència social de tot l'alumnat de l'escola.

- Establir mecanismes de detecció de conductes problemàtiques i estratègies de prevenció per evitar-les.
- Intervenir enfront els conflictes, a través de la intervenció mediadora i/o reglamentària

La nova societat del coneixement i de la informació ha implicat una revolució tecnològica accelerada i de canvi de valors. Actualment, existeix un nivell alt de permissivitat, en relació a les actituds i als comportaments dels joves, i aquest és un dels factors que fa que es debiliti la capacitat dels joves per assumir l'ordre escolar i no afavoreixi la pedagogia de l'esforç. Així doncs, més que mai, estem obligats a revisar el paper de l'educació i, des de l'escola, cal treballar els valors tan elementals com són el respecte als altres, la tolerància, la convivència, la solidaritat entre les persones, el medi ambient, la igualtat d'oportunitats i el respecte als drets humans.

MEDIACIÓ ESCOLAR, POT SER UN BON COMENÇAMENT

Maria Teresa Casali
Escola Pia de Granollers

Setembre 2003, reunió de claustre de secundària. Com gairebé cada inici de curs surt el tema de la disciplina; aquesta vegada, però, amb una mica més de preocupació. La normativa de règim intern que tenim continua essent vàlida? Hem de revisar-la, actualitzar-la? N'hi ha prou amb l'aplicació d'aquesta normativa o podem fer-hi alguna cosa més?

Així va començar tot. No ho veiem clar, no estàvem del tot satisfets del que teníem. Vam dedicar un parell de sessions d'aquell curs a reflexionar-hi i va sorgir, no em feu dir ara mateix d'on, la idea de la mediació. Algú n'havia sentit a parlar, algú altre en coneixia l'aplicació en algun institut del Vallès, altres havien vist un reportatge a TV3 on uns nois parlaven de la seva experiència com a mediadors en un institut de Raval. Ens va agradar la idea i l'Alba Balcells, directora pedagògica de secundària en aquell moment, va començar a bellugar-ho.

I tant que ho va bellugar! No va parar fins que va trobar una persona que ens hi pogués ajudar. Ens havíem de formar. La Felicitat Llop, a més a més de dedicar-se a la formació, és mediadora i professora en un institut i les sessions a què vam assistir aquell febrer-març del 2004 –professors i alumnes de secundària que volíem saber de què anava això de la mediació– van ser molt pràctiques i amenes. Treballar alumnes i professors per aprendre tots junts a fer de mediadors, va ser una bona experiència.

Aquell curs però, no ho vam poder posar en pràctica, el dia a dia ens absorbí i va arribar el tercer trimestre, el final de curs, ...

Setembre 2004, reunió de claustre de secundària. Comença un nou curs, noves esperances, energia renovada. Ara sí, som-hi!. Estem disposats a posar el servei de mediació en marxa.

El mes d'octubre 2004, fem una primera campanya tot parlant-ne. Donem a conèixer aquest servei a les reunions de delegats i a les reunions de tutors.

Durant el primer trimestre, només vam tenir tres peticions de mediació: dues a 2n d'eso –en la qual els mediadors van ser companys, també de 2n, que s'havien format en el curset–. Una altra va ser amb alumnes de PGS –en la qual dos professors van actuar com a mediadors–. Creiem en la mediació, en la capacitat de les persones per resoldre els conflictes, en la comunicació, en el diàleg. Ens agradaria poder fer veure que la mediació pot ser la millor alternativa als interessos personals de les parts en

conflicte i poder-les encaminar cap a possibles acords; costa, però, canviar les dinàmiques establertes durant anys i costa molt d'engegar.

El gener de 2005 ens reunim els mediadors per mirar de revitalitzar el servei i engegarem la segona campanya per donar a conèixer la mediació: fem uns tríptics explicant en què consisteix la mediació; uns alumnes formats com a mediadors ho expliquen a les classes de primer d'ESO, en tornem a parlar a les reunions de tutors i així arribem a final de curs, havent atès 5 o 6 peticions més, això sí, amb força èxit.

Els alumnes que han escollit aquesta opció per intentar resoldre les seves desavinences n'estan contents; així ens ho manifesten en fer la revisió del cas. Al grup de professors i alumnes que ens vam formar com a mediadors ens va agradar molt l'experiència i vam creure en la mediació, en el fet de voler resoldre els conflictes a través del diàleg, l'entesa, el compromís... Però, tot i això, ens preguntem: per què només s'hi pensa quan el conflicte ja ha esclatat potser de manera violenta? Per què ens costa tant d'ensenyar als nostres alumnes que la comunicació entre iguals pot ser un bon camí? La mediació pot ser sempre un bon començament per fer veure i viure una manera de fer dialogar i amb compromís.

Setembre 2005, reunió de claustre de secundària. Un nou curs, noves direccions, noves coordinacions. Ganes de treballar i consolidar el projecte. Tornem-hi!

MEDIACIÓ: UNA ALTERNATIVA A LES SANCIONS

Marga Miret
Escola Pia de Sitges

Reflexiu, responsable, crític, autònom, respectuós, moral, compromès. Aquestes són algunes de les actituds –concretades en l'Estil Metodològic– que ens agradaria veure assolides pels nostres alumnes en l'àmbit personal i social. Els professionals tenim clar que la nostra tasca se centra en educar la persona de manera íntegra, i no caure en la mera instrucció de conceptes... Formar persones des d'una visió polièdrica ens duu a una nova concepció d'escola. Conciliar, pactar, restituir, reparar, escoltar, reflexionar, prestar en benefici de, disculpar, reconèixer, prendre consciència, responsabilitzar, gestionar... són accions integrades en un procés de mediació i, alhora, responen a la consecució dels valors que ens hem plantejat com a institució escolar. A la nostra escola, després de reflexionar sobre el clima i la convivència ens vam plantejar tres aspectes bàsics a treballar:

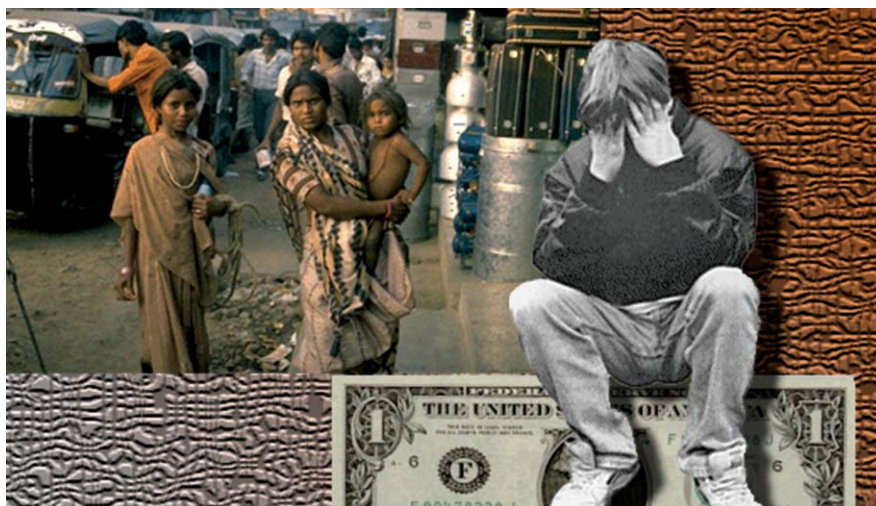
- **La disciplina i les normes de convivència enteses de forma participativa.** Cada grup classe es marca uns objectius de convivència; es donen a conèixer els drets i deures dels alumnes –fent-los adonar del vessant educatiu dels mateixos pel que fa a la presa de consciència de la incorrecció i la responsabilitat–; es busca una coherència a l'hora d'aplicar sancions per part del professorat amb l'ús d'un protocol comú. Conèixer la normativa per part de tota la comunitat educativa és, doncs, essencial.

- **Engagar un programa de competència social,** amb la finalitat de millorar les relacions entre els alumnes i dels alumnes amb els educadors. L'objectiu és prevenir conflictes –personals o de grup–, donar estratègies per afrontar situacions interpersonals difícils. Ens hi ajuda el projecte Filosofia 3 /18 per aprendre a pensar.

- **Iniciar un projecte de mediació escolar amb dos vessants:**

- **Mediació** que anomenem **de grup:** organització d'activitats preventives als conflictes, tutories de cohesió de grup, activitats dirigides als patis, acompanyament dels professors als canvis de classe.

- **Mediació de conflictes relacionats amb sancions o expedients de disciplina.** Es tracta d'aplicar la mediació a un procés sancionador –llevat que l'expedient o sanció s'apliqui com a motiu d'una falta greu per violència, intimidació o que durant el mateix curs l'alumne/a ja hagi estat mediat–. L'escola ofereix, en els casos que creu convenient, la mediació com una alternativa a la sanció. Els protagonistes d'aquest procés són els dos alumnes en conflicte i la persona mediatra que facilita la trobada i crea un ambient adient per a la mateixa. Per fer-ho possible, cal confirmació per escrit de

la voluntat de ser mediats i l'acompliment dels pactes per part de l'alumne/a –acord que haurà de ser signat amb presència dels seus pares–.

L'actitud de l'alumne mediat implica:

- Prendre consciència de la seva responsabilitat en el conflicte (*responsable*)
- Saber expressar i defensar els punts de vista propis sense ofendre l'altre (*assertiu*)
- Fer l'esforç de posar-se en el lloc de l'altra persona i comprendre-la. (*pensament en perspectiva*).
- Buscar una sortida alternativa a la situació conflictiva (*pensament alternatiu*).

Un cop el mediador ha convocat les parts a una trobada, cal un pacte de conciliació: reconèixer, per part de l'alumne/a que ha comès la falta, la seva conducta negativa i presentar disculpes a la persona afectada; aquestes haurien de ser acceptades. Un segon pas és el de trobar un pacte de reparació: restituir, pal·liar allò que s'ha malmès per part de l'alumne/a que ha comès la falta.

A la nostra escola, comencem tímidament l'aplicació de la mediació en els expedients de disciplina, com una alternativa a la sanció amb la idea de millorar l'educació dels alumnes i el clima de convivència al centre.

Volem donar un model als nostres alumnes potenciant el saber escoltar, disculpar-se, cooperar, admetre, trobar-se... per, així, esdevenir ciutadans tolerants, respectuosos, crítics, capaços de poder defensar els seus drets i coresponsabilitzar-se amb la societat que els toqui tirar endavant. Ens cal però una cultura dialogant, reflexiva i d'acompanyament i no confondre la mediació amb la impunitat i la permissivitat, sinó associar-la amb el diàleg i el compromís.

EL QUOTIDIÀ: EIX VERTEBRADOR DE LA CONVIVÈNCIA

Maira Ferrer

Colònies Jordi Turull

L'educació en el lleure és un dels pilars que intervé transversalment en el desenvolupament personal, esdevenint un espai privilegiat per treballar la convivència com a actitud. En parlar de convivència com a actitud, ens referim al fet de practicar-la d'una manera integral, per tal de fer-la present en els diferents àmbits que ens conformen com a persones.

Els moments que es generen durant les activitats de lleure estan carregats de grans dosis de convivència. Quan anem de colònies, per exemple, des del moment que pugem a l'autocar, passant per les llargues estones en què gaudim de les activitats amb els nostres nens i nenes i companys de professió, fins a l'hora d'arribada a l'escola, esdevenim protagonistes d'un mateix viatge, el viatge per a la convivència.

Dins de les activitats de lleure, el quotidià és un dels espais més idonis per treballar les actituds que determinen la nostra manera d'actuar, sobretot en allò que ens pot semblar rutinari. Programar un quotidià adequat que

contempli tots aquests comportaments diaris és, doncs, una tasca imprescindible dels educadors.

Les colònies escolars i tot l'univers que les conformen han d'estar regides per la concreció del quotidià i del marc normatiu. Ja de bon matí, tan bon punt ens llevem ens iniciem en el camí de la convivència. Tant a les habitacions, als lavabos, com en d'altres espais de la casa, hem de compartir: el mobiliari, els recursos limitats –com l'aigua, llum– o fins i tot, el material fungible de les activitats. Hi ha moments del dia en unes colònies, com són els moments d'higiene personal, on conviure amb l'altre pot esdevenir quelcom que aporta nous i enriquidors aprenentatges. Accions tan simples com rentar-se les dents i la cara, vestir-se i desvestir-se, organitzar-se en els torns de serveis... impliquen conèixer el tarannà de l'altre i conviure-hi amb totes les seves facetes personals. Un altre moment en què la convivència assoleix la seva màxima expressió és durant els àpats i les bones estones que s'hi generen –parar taula amb els companys, compartir amb els alumnes experiències personals i informals, i col·laborar en les tasques de neteja i recollida,...– ens mostren que el conviure està plenament immers en les tasques quotidianes.

A les colònies, una de les estones més estimades és la del temps lliure. Aquest esdevé un moment de joc i de diversió no planificat on els infants es reuneixen lliurement per tal de mostrar el

seu vessant més creatiu i simbòlic. Des de la seva llibertat es mostren tal i com són; ens conviden a ser partíceps de les seves converses i sensacions i ens submergeixen en el seu conuiu diari.

És doncs, des d'aquesta quotidianitat, des d'on es desprenen unes relacions interpersonals entre tots els integrants de l'activitat de lleure que s'entrellacen en els espais de convivència.

XVIII JORNADA PEDAGÒGICA ESTIL: del document a l'aula...

...o de les paraules als fets i, si voleu, de la teoria a la praxis. Això és el que pretenem impulsar, un cop més, tot aprofitant la Jornada Pedagògica d'aquest any. Sota el lema «**Estil: del document a l'aula**» hi ha la idea de reptre; d'un reptre que ens porta a donar resposta a una voluntat, llargament expressada, de traduir en fets –i en el dia a dia de l'aula–, tot allò que ens hem dit i escrit i que hem estat capaços d'elevat-ho a la categoria d'Institucional. On rau la novetat? –podeu dir–. Potser en reconèixer el llarg camí fet i, ara, aprofitar un bon moment per insistir en l'aplicació del nostre Estil. Estic convençut que, com a col·lectiu, tenim prou maduresa per fer un pas endavant, un pas que ens permetrà trobar la coherència entre el que diem i el que fem. Us heu adonat que aquesta és la XVIII Jornada? El 18, número una mica màgic, al qual se li atorga un cert misticisme ja que, en moltes cultures, indica la majoria d'edat.

La Jornada Pedagògica vol ser un moment d'aturada, per respirar i prendre un nou alè. Un mirar enrere per saber el camí que ja hi ha fet i un moment per renovar la nostra mirada a la realitat i decidir, amb convenciment, que volem continuar construint i compartint el projecte d'educar els nois i noies del nostre país.

Any rere any, anem avançant i, per si hem perdut la perspectiva, mireu aquests retalls, extrets dels convits de les Jornades Pedagògiques dels darrers anys.

Compartir X aprendre (Sarrià 2001) «...*Reflexionar sobre la pròpia feina, concretar directrius és necessari, perquè de la reflexió n'ha de sorgir la manera, però també és bo poder mirar, conèixer i saber que, allò que sovint ens diem, és factible de ser portat a la pràctica de l'aula i que no roman sols en les intencions ni en els papers...*».

El Goig de ser educador (Caldes 2002) «...*Ens parlaran i parlarem de nosaltres, els educadors, no tant per plànyer la nostra situació, sinó per dir-nos i expressar que, malgrat tot, encara ens sentim joiosos de la feina que hem escollit de fer...*».

Per una escola inclusiva (Mataró-2003) «...*Cal, doncs, que treballem tots i cadascú, perquè tothom pugui trobar, en les nostres escoles, l'acolliment i la resposta a les seves necessitats sense cap mena de distinció. Una voluntat ben manifesta i compartida que hem de saber traduir en el dia a dia i en cada una de les nostres aules...*».

Conèixer-Ser-Conviure (Balmes 2004) «...*Perquè la innovació a l'escola, feta realitat a les nostres aules i amb el nostre alumnat, és fruit d'aquest intercanvi que roda d'una banda a l'altra i que ens beneficia i ens és útil a tots...*».

Menys és més (Olot 2005) «*Com educadors que som, només cal que assegurem que allò que triem és en funció de les finalitats educatives i que ho triem perquè és tan valuós que permet que tots, tant l'alumnat, conscient del seu procés, com el professorat, volent fer aprendre, les assolim*».

Estil: del document a l'aula (Terrassa 2006)

Caminem en el mateix projecte, els vaixells són diferents però el timó mena a un mateix port. L'Estil ens orienta i assenyala el nord, l'Estil dibuixa el marc de referència i regula, amb seguretat, la nostra actuació. Un Estil, però, que no volem situat en el món de les idees sinó que volem viu en el dia a dia de l'aula, en la manera de relacionar-nos uns i altres i en la manera d'aprendre dels nostres nois i noies. Després d'haver compartit amb tots i cadascú de vosaltres, les meves reflexions, no em resta més que convidar-vos **el dia 1 d'abril, a la XVIII Jornada Pedagògica** d'enguany, que, sota el format de xerrada i tallers, tindrà **lloc a l'Escola Pia de Terrassa**.

La Sra. Montserrat Castelló, doctora en Psicologia per la UAB i vicedegana de tercer cicle i formació continuada a Blanquerna (URLL) que, acompanyada de diferents ponents que conduiran els tallers posteriors a la seva xerrada, ens ajudarà a entendre el pas que volem fer. La XVIII Jornada Pedagògica, tot un reptre per treballar el lema d'aquest any «**Estil: del document a l'aula**».

Ramon Francolí

Secretari General de les Institucions Escolars
Escola Pia de Catalunya

Mataró de plaça en plaça

Itinerari entre muralles

Zona: Casc antic de Mataró

Durada: 2 hores

Recorregut: Amb aquesta proposta ens podem fer una idea de com era la ciutat fins a meitat de S.XIX. Descobrirem vestigis romans, motius barrocs, detalls neoclàssics i signes del modernisme. Iniciem la passejada a la **Plaça Santa Anna**, centre neuràlgic de la ciutat, presidida per l'edifici de l'Escola Pia -fixeu-vos en la portalada de l'església, darrer símbol de l'antiga plaça barroca del S.XVIII-. Enfilem pel carrer Barcelona, el més comercial de la ciutat, amb signes evidents del seu passat barroc (vegeu les cases amb els números 13, 16, 26, 40, 51). La casa Artigas (n.19) és una botiga d'estil modernista que conserva pres tatges, vitralls... Al capdavall del carrer, la **Plaça de la Peixateria**, edifici neoclàssic (1841) i antic punt de venda de peix. Baixem, a mà dreta, pel c/ de les Escaletes i, a pocs metres, a mà esquerra, pel Passatge Pou d'Avall fins arribar a la **Plaça de la Muralla**. Veiem l'antiga muralla i, a l'extrem de la plaça, observeu la Torre d'en Pou. Seguint paral·lelament ens trobem davant de l'antic Hospital de Sant Jaume (porta neoclàssica, escut de Mataró i un interessant pati interior). Al davant mateix de l'església, pel c/ Baixada de les Espenyes, seguim fins la **Plaça de Can Xammar** -assentada sobre muralla, amb el que queda dels banys públics Iluro, datats del S. II d. C-. Seguint pel carrer de vianants arribem al carrer Sant Cristòfor, popularment anomenat **Plaça Xica**. Us aconsellem entrar al n.10: botiga modernista «La Confianza». Seguint amunt pel mateix carrer fins la **Plaça Gran**, el cor del Mataró antic. Fixeu-vos amb el conjunt de cases i finestrals que l'encerclen, can Bosch (S.XVII), can Llorell (S.XVI), el casal Vilallonga (1846), d'estil neoclàssic. Observeu el

Rengle (1891) -l'espai central de la plaça cobert amb revestiments ceràmics i detalls ornamentals de ferro forjat del mestre Puig i Cadafalch-. Continuem pel c/ Santa Maria i arribem a la **Plaça de Santa Maria**, amb la Basílica Gòtica, de la que només es conserva el fonament del campanar i alguns detalls residuals dels arcs que reposen sobre les capelles laterals. Us aconsellem que vegeu: el *Retaule del Roser*, a (finals s. XVII, de l'arquitecte i escultor mataroní Antoni Riera); el *Conjunt dels Dolors* (exponent barroc català amb frescos, olis i elements escultòrics d'Antoni Viladomat); i la *capella del Sagrament* d'estil neobizantí. Just al davant hi ha la casa Milà i Escolà (s. XVI, amb finestres d'estil gòtic).

Seguim pel carrer Nou fins la Riera (pel camí fixeu-vos amb la casa Parera, modernista, reformada per Puig i Cadafalch, 1894). Un cop a la Riera, baixarem fins l'Ajuntament, edifici consistorial d'estil neoclàssic (Saló de Plens decorat per Puig i Cadafalch, escuts d'armes del Principat, ...). Al voltant de la plaça ens fixem en tres construccions: can Palauet, seu de l'Arxiu Municipal de Mataró i Comarcal del Maresme (observeu el finestrall gòtic del s. XV i la façana); a l'esquerra, la casa Serra Arnau (S.XVI), exemple d'arquitectura civil renaixentista; i al n. 39 del Carreró, la casa Puig i Cadafalch (s. XVIII).

Aquí finalitza el recorregut, tot i que ens resten moltes altres coses per veure, especialment, la Casa Coll i Regàs (1897) i Ca l'Arenas, al n. 62, símbols del modernisme a Mataró i les dues situades al carrer Argenton.

Transport per arribar-hi:

Cotxe particular: per l'AP7 sortida Mataró B-30; per la C31, sortida Mataró sud.

Tren: Rodalies, línia de la costa. **Bus:** Empresa Casas.

Dinar: El Barralet, Pl. Gran (907908634), Pizzeria Lluís c/Baixada de les Escaletes (937962968), Iluro, Pl. Santa Anna (937903208), El Raïm, al c/Barcelona (937901523)

Dades pràctiques: www.mataro.es (veure recorreguts turístics). **Per concertar visites:** Casa modernista Coll i Regàs (Fund. Caixa Laietana - 937417500), el Conjunt dels Dolors, (Museu arxiu Santa Maria - 937901528)

Observacions: Ruta per fer a peu i amb família.

El Grup de Treball «Animació a la lectura» us proposem aquest material de complement sobre la mediació en els conflictes. Com podreu veure hi ha dues obres per aprofundir-hi i uns quants llibres infantils-juvenils, que tracten el tema des de diferents àmbits; ens poden ajudar a encarar el tema fins i tot amb els més petits.

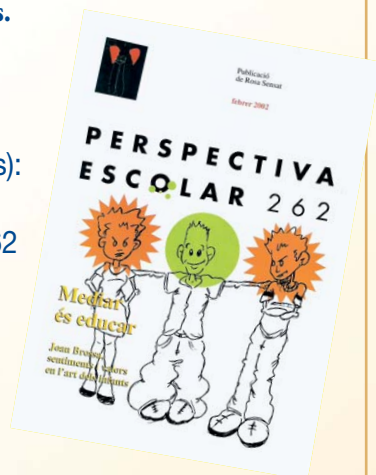
«MEDIAR ÉS EDUCAR»
(Articles diversos):
Perspectiva
Escolar, núm. 262
(febrer 2002),
p. 2-66

Boqué i
Torremorell,
M. Carme.
GUIA DE MEDIACIÓ ESCOLAR
(Dossiers Rosa Sensat; 60)
Barcelona 2002

Introducció teòrica a la mediació escolar i activitats pràctiques per desenvolupar un currículum de mediació, com també crear un servei de mediació al centre. Es treballen aspectes com: la comprensió del conflicte, la comunicació efectiva, l'expressió d'emocions i sentiments, les habilitats del pensament, la participació activa, la convivència pacífica i el procés de la mediació.

Karrouch, Laila.
DE NADOR A VIC
Editorial Columna. Col·lecció Jove.

La Laila, nascuda a la ciutat marroquina de Nador el 1977 arriba a Vic amb la seva família als vuit anys. Amb l'adaptació a la nova cultura i als nous costums, de tant en tant, enyora els avis i els amics del Marroc. Mica en mica, se'n presenta una noia que viu a cavall entre els dos móns i com va sentint, els dos, com a propis.

Llibres per a pensar:
EL MÓN PER UN FORAT.
GEP(Grup d'Estudis Pedagògics):
Rodri, Jordi.
CHECKPOINT, UNA MIRADA
ALS TERRITORIS OCUPATS
Barcelona 2002.

Aquest llibre és un homenatge a totes aquelles persones que treballen per buscar una solució política al conflicte palestino-israelí, sense culpar cap poble, ni posar-se a favor de cap. Mostra com a partir del diàleg s'han de trobar solucions a aquest conflicte.

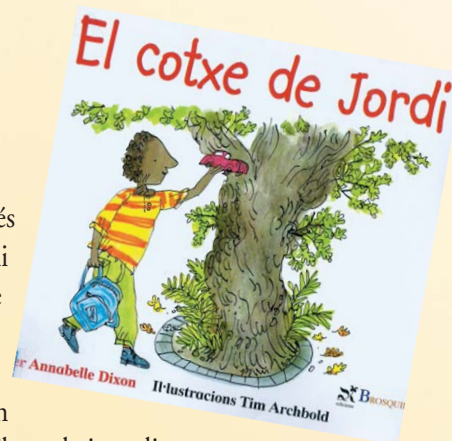
L'obra combina els textos amb pàgines de còmic, a fi d'il·lustrar-ho gràficament. Se'n mostren els «fruits» de la guerra: el toc de queda (a les dues de la tarda!), pedres contra tancs... Els dibuixos dels nens a l'escola ens mostren la terrible experiència, que està gravada als seus cervells, els controls («checkpoint») ... I, sobretot, l'anhel de pau de tots, especialment dels més petits.

Dixon Annabelle
EL COTXE DE JORDI
Brosquil Edicions
València 2003

A partir de 7 anys.
Compartir joguines no és cosa fàcil. En David, el Jordi i en Joan són tres amics que van a la mateixa escola. Un dia, un d'ells troba un cotxe entre les arrels d'un arbre de l'escola. L'agafa, se'l queda i no diu res a ningú. El propietari pregunta si algú l'ha vist. La mestra ha d'intervenir per tal de solucionar el conflicte. Després de tot plegat troben una solució.
Il·lustracions de Tim Archbold.
Hi ha una proposta interessant de preguntes per establir un debat a l'aula.

Gil, Rose.
PAU I EL CONILLET D'ÍNDIES
Brosquil ediciones
València 2003

A partir de 7 anys.
A en Pau li regalen un conillet d'Índies i no li fa el pes de

compartir-lo amb la seva germana.
Durant uns dies en Pau està atrafegat amb un campionat de futbol i s'oblida del conill. Quan li vol ensenyar a una cosina, s'adona del seu descuit. No obstant s'adona que no li ha faltat res de res. Descobreix que ha estat la seva germaneta qui l'ha cuidat i, des de llavors, el comparteixen. Il·lustracions de Tim Archbold. Hi ha una proposta interessant de preguntes per establir un debat a l'aula.

Rah-mon Roma CACAU DE CARTES Edita Intermón

El llibre és un intercanvi de cartes d'un nen de Costa d'Ivori (en diu Kevin) i d'una nena d'aquí (la Mariona). Deprés de la seva estada a Catalunya, en Kevin inicia la correspondència. Explica la feina que tenen en la collita del cacau i del poc benefici que en treuen ja que els ho paguen molt poc. La Mariona li explica com la seva família s'hi implica i es posa en contacte amb una empresa de xocolata per poder trobar una solució i pagar la xocolata a un preu just.

Damon, E. QUÈ ÉS LA PAU? Editorial Beascoa

Senyor, feu de mi un instrument de pau.
Que allà on hi hagi odi, jo hi posi amor.
Que on hi hagi ofensa, hi posi perdó.
On hi hagi discòrdia, hi posi unió.
On hi hagi error, hi posi veritat.
On hi hagi dubte, hi posi fe.
On hi hagi desesperació, hi posi esperança.
On hi hagi tenebres, hi posi llum.
On hi hagi tristesa, hi posi alegria.
Que busqui consolar, no ser consolat.
Estimar, no ser estimat, perquè...
El que doni, obtindrà.
Qui perdoni, serà perdonat.
El que mori a si mateix, serà ressuscitat a la vida eterna.

Sant Francesc d'Assís

Vull estudiar,
m'ajudes?

Ronda Sant Pau, 80
08001 Barcelona
Tel. 93 411 00 04
Fax 93 325 57 03
educacio@educacionsolidaria.net
Inscrita en el registre de Fundacions de la
Generalitat de Catalunya amb el nº 1.221

Transversal

Títol del Projecte: Aula d'acollida a l'ESO

Etapes: Transversal

Àmbit: Pedagògic

Escola Pia Calassanci

Descripció i objectius:

Durant el curs 2004-05 es va atorgar una **Aula d'Acollida** a l'Escola Pia Calassanci. El seu objectiu és el de donar suport als alumnes nous, promovent la seva competència en llengua catalana, tant a nivell oral com escrit. Aquest curs, ens hem proposat, a més: 1) treballar la integració dels alumnes nous a l'aula ordinària, 2) aprofundir i concretar el Pla d'Acollida propi d'escola i fer la programació de l'aula d'Acollida i 3) potenciar la participació activa dels alumnes nous dins l'àmbit escolar. L'horari d'assistència dels alumnes és de 12 hores setmanals.

Seqüència d'activitats

Passos bàsics del pla d'acollida als alumnes procedents d'altres països

1 Secretaria:

- 1.1. La família manifesta la intenció de matricular-se.
- 1.2. Es concerta entrevista amb el/la responsable de l'aula d'acollida el més aviat possible, i secretaria **no** li dona cap paper de matriculació.

2 Entrevista amb tutor/ A.A.

- 2.1. Recollida de dades bàsiques: procedència, motius emigració, família a BCN, ocupació a BCN, domini lingüístic, escolarització prèvia de l'alumne, edat, germans en edat escolar o laboral, telèfons. Contacte, situació econòmica (per a valorar la necessitat de Beca Interna).
- 2.2. Informació bàsica del centre: sistema educatiu (ensenyament obligatori, itineraris,...), escola privada concertada, pagaments escolars, serveis que oferim, relació tutor-família (entrevistes) i relació escola-família (actes oberts, reunions de pares), horari de l'alumne, activitats extraordinàries pròpies del curs, **exposició del procés d'integració de l'alumne (aprenentatge de llengües...)**, llibres i dossiers necessaris.

3 Preparació de l'acolliment:

- 3.1. El/la tutor/a de l'A.A. informa el claustre de professors de la incorporació del nou alumne. Es decideix l'aula on s'incorporarà i se li assigna el tutor individual.
- 3.2. El tutor de l'A.A., amb el suport del Tutor individual, i professors de l'àrea del curs coordinen les respectives tasques del procés d'acollida (materials, ubicació, horaris, activitats, llibres que facilitem a l'alumne).

4 Accions. Incorporació de l'alumne a l'escola:

- 4.1. Tutor A.A.: Entrevista amb l'alumne (aula, horaris, materials, tutors, professors...)
- 4.2. Tutor A.A.: Acollida a l'aula d'acollida
- 4.3. Tutor grupal: Acollida al grup-classe.
- 4.4. Tutor individual: Entrevista amb l'alumne.
- 4.5. Tutor individual: Entrevista amb la família.
- 4.6. El tutor de l'A.A., el tutor individual i els tutors d'àrea han de decidir quins materials ha de tenir l'alumne a l'aula ordinària.
- 4.7. Seguiment de l'alumne per part dels tutors.

Conclusions

El projecte de l'Aula d'Acollida és un projecte viu; dia a dia es va consolidant i refermant. L'arribada constant de nous alumnes, la diversitat de les procedències, d'edats, de realitats socials i familiars, ens fan estar en constant creixement, adaptació i adequació a les necessitats del moment.

Per a saber-ne més podeu dirigir-vos a: txelo.oyarbide@escolapia.net Telèfon de l'escola: 93 310 26 10

II TROBADA DEL LAICAT

Divendres 17 de febrer, al saló d'actes de la parròquia de Sant Josep de Calassanç se celebrà la IIa. Trobada General del Laicat. Es van trobar per compartir una xerrada i col·loqui amb el tema «IMATGE I FUNCIO PÚBLIQUES DE L'ESGLÉSIA EN LA NOSTRA SOCIETAT», a càrrec d'en Francesc Romeu, professor de periodisme a la Universitat Ramon Llull i rector de la Parròquia St. Francesc d'Assís.

25 ANYS

El 29 de gener, a l'Escola Pia de Terrassa es celebrava un aniversari especial. Es tractava de celebrar els 25 anys de capella del P. Francesc Gutiérrez. A la festa s'hi van aplegar familiars, escolapis, amics i coneguts de tot aquest temps.

DIEM ADÉU A EN JORDI NOGUÉS

El dia 28 de gener, després d'una intensa malaltia, ens va dir adéu en Jordi Nogués, un escolapi molt estimat per tots els qui el coneixíem i havíem compartit amb ell. La seva bona disposició i acolliment t'encomanaven tranquil·litat, pau i serenor. Una vegada més ens ha donat exemple de

servei, fent lliurament del seu cos a la ciència. Des de la redacció de Papers volem expressar el condol a la seva família i a tota la comunitat escolàpia per la pèrdua del pare Jordi Nogués.

TROBADA D'AMPA

El 18 de febrer es va celebrar a l'Escola Pia de Moià la Junta General Ordinària de la Federació d'AMPA de l'EPC. Els representants de les diferents Juntes d'AMPA van tractar aquests temes: la definició d'objectius pels propers cursos, la preparació de la intervenció de la Federació en l'Assemblea de les Institucions Escolars del 2007 i, també, «Planificar objectius i recursos per a la millora de la comunicació AMPA-pares» a partir d'unes propostes d'actuació de les AMPA de Granollers i Sarrià. La propera trobada serà el dia 27 de maig a Sant Antoni.

CONSELL DE DELEGATS

Dilluns 20 de febrer va tenir lloc la segona reunió del curs del Consell de Delegats d'Alumnes de l'EPC. El tema de treball va ser la valoració de la experiència «gestió de la participació a les assemblees de classe» que s'ha dut a terme als diferents centres. Els delegats

van exposar com havien gestionat a les respectives escoles la experiència i la valoració de la mateixa. La propera trobada serà el dia 8 de maig.

PREMI JOAN PROFITÓS D'ASSAIG PEDAGOGIC 2005

El dia 16 de desembre, a la Seu d'Urgell, es va celebrar la 55a Festa de les Lletres Catalanes de la Nit de Santa Llúcia. En el transcurs de la mateixa es va procedir a donar coneixement de l'obra guanyadora del «Premi Joan Profitós» d'Assaig Pedagògic 2005. El premi va ser per l'obra: «L'orientació de futur dels adolescents i les creences d'autoeficàcia» del Sr. Francesc Roura i Mas.

CONSELL DE LES INSTITUCIONS

El 12 de desembre es va realitzar, amb la presència del P. General, la reunió del Consell de les Institucions Escolars. Els temes tractats van ser: informacions relatives a l'inici de curs, el resultat de l'avaluació global de les polítiques de la IV Assemblea treballades per les escoles el curs passat i un debat sobre formes de participació dels diferents estaments en el projecte escolapi.

Cartellera Informativa

Vespres científics

Escola Pia Nostra Senyora - Diputació, 277 Barcelona

- **QUÍMICA MÀGICA:** Experiències de química presentades en forma de trucs de màgia, amb les corresponents i rigoroses explicacions a partir de reaccions químiques senzilles i no tan senzilles.

17 de febrer, a les 20:30

- **MACRO MICRO, OBSERVEM CÈL·LULES:** Introducció a l'observació de cèl·lules. Diferents tipus de cèl·lules observades al microscopi. Cèl·lules que formen els animals i els vegetals.

17 de març, a les 20:30

Escola Oberta- Cicle de conferències

Escola Pia de Terrassa - Col·legi 12-14 Terrassa

- **EDUCAR EMPIEZA EN CASA. El papel de la familia en el desarrollo y el bienestar personal** a càrrec de Juani Mesa, psicòloga educativa.

22 de febrer, a les 20

- **LA FAMÍLIA COM A ESPAI DE REFLEXIÓ** a càrrec de Josep Maria Terricabras, catedràtic de filosofia de la Universitat de Girona.

9 de març, a les 20

Guanyo, guanyes, guanyem!

Conviure entre els conflictes per aprendre a viure en el món L'escola i la –societat– d'abans ho tenia tot planificat; o quasi. Estava establert d'una manera molt clara què era possible i què no, inclosos els canons de les relacions interpersonals. I les dissidències clares i constatables, i sancionables; en un entorn de sancions o càstigs fàcils d'aplicar, més punitius que rehabilitadors.

La nostra realitat és ben bé una altra. La convivència entre iguals i entre diferents –potser quan tots semblem més iguals calen diferenciacions més barroeres– ha esdevingut polièdrica, amb límits més imprecisos, amb referents molt més variats i indefinits –i, sovint, més impredecibles. Tots plegats vivim més tensionats o neguitejats, creix l'agressivitat i l'individualisme, tendim a avantposar els drets propis a qualsevol deure o dret d'altri. Qui sap si no som més primitius, encara que ens costi de reconèixer-ho! Potser és que som més sincers i ens expremem amb més llibertat? M'agradaria pensar que no anem esdevenint més cruels!

Així, una de les tasques bàsiques de l'escola és observar la realitat i, en la mesura del possible, transformar-la per fer-la més humana i més digna de les persones. Però llegir-la ajustadament, sense alarmismes, sense etiquetes simplistes, sense caure en els –ings (ni que estiguin de moda); però també sense banalitzar-la o sense refugiar-se en allò que sempre ha passat (i passarà).

Per això, em sembla de primordial importància establir a l'escola –a les aules, als passadissos, als patis, en els temps menys regulats, ...– unes pautes de convivència que siguin d'avui però que comportin benefici per a tots. O sigui, que actuant d'unes determinades maneres –amb unes normes, en el dia a dia, en els moments excepcionals, en la gestió dels conflictes, ...– permetin el creixement personal. I fer-ho amb el convenciment que aquesta és una acció educativa de la màxima rellevància –molt més que qualsevol àrea o matèria, per molt instrumental que sigui– ja que és la que permet aprendre a viure en la nostra societat.

Tot plegat, goso apostar que és el resultat de com conjuguem a la pràctica aquests 13 conceptes:

medi a ció
e s colta
ob s ervació
coh e sió
dive r sitat
respec t e
competènc i a
alternati v a
disc i plina
complexi t at
coherènci a
t emps

Potser sí que l'arquitectura no és fàcilment estable. Però, volem de debò que tots hi guanyem?

Zum-zum

FEBRER 2006

- 20** • Formació habilitats socials (9,30-17h)
Reunió coordinadors de pastoral (16-18h)
Reunió representants dels delegats dels alumnes (16-18h)
- 21** • Formació habilitats socials (9,30-17h)
- 22** • Formació habilitats socials (9,30-13,30h)
Reunió coord. ensenyaments postobligatoris
Reunió docents de tecnologia (15,30-18h)
Reunió docents de ciències d'ESO i Batxillerat (15,30-18h)
- 23** • Dijous Gras
Formació docents de 2n any (10-17h)
- 26** • Carnestoltes

MARÇ 2006

- 2** • Reunió de mediatecaris (10-13h)
- 6** • Formació Caràcter Propi (9,30-13h)
- 8** • Reunió coordinadors primària (9,30-13:30h)
- 9** • Reunió secretaris acadèmics
- 15** • Reunió coordinadors d'infantil (9,30-13:30h)
Reunió docents d'anglès d'infantil i primària
- 16** • Reunió responsables PGS
Cicle de Xerrades: «Per a comprendre millor la immigració a Catalunya»
- 17** • Termini de presentació de candidatures al Premi Sant Josep de Calassanç.
- 20** • Reunió del Consell de les Institucions
- 23** • Cicle de Xerrades: «Per a comprendre millor la immigració a Catalunya»
- 30** • Cicle de Xerrades: «Per a comprendre millor la immigració a Catalunya»

ABRIL 2006

- 1** • Jornada Pedagògica a Terrassa.
- 6** • Reunió coordinadors de qualitat.
- 7** • Darrer dia del 2n trimestre.
- 18** • Inici del 3r trimestre.